

Ministerie van Buitenlandse Zaken
T.a.v. mr. W.B. Hoekstra MBA
Minister van Buitenlandse Zaken
Postbus 20061
2500 EB Den Haag

Postbus 242
2130 AE Hoofddorp
Mercuriusplein 3
2132 HA Hoofddorp
T 088 4960 301
nba@nba.nl
www.nba.nl

Datum	Onderwerp	Referentie	Bijlage(n)
25 augustus 2023	Préconsultatie modernisering van het Neder- landse sanctie- stelsel	13/Wwft/00065	

Doorkiesnummer
T 088-4960301

Geachte minister Hoekstra,

Met deze brief geven wij, de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA), gehoor aan uw verzoek om te reageren op de Préconsultatie Modernisering van het Nederlandse sanctiestelsel. De NBA bedankt u voor de mogelijkheid om al in het stadium van de voorbereiding van een nieuw sanctiestelsel te kunnen reageren op de uitgangspunten ervan in deze zogenoemde preconsultatie.

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

Wettelijke taak accountants

Voorafgaand aan de behandeling van uw consultatievragen onderstrepen wij het belang van het naleven van sanctiewetgeving in het maatschappelijk belang door accountants. Wel vragen wij u aandacht voor een 'conflict in dat te dienen maatschappelijk belang' door accountants bij het verrichten van een wettelijk verplicht gestelde controle. Dit ziet toe op het feit dat accountants diensten verrichten die voor een entiteit als "economische middelen" kunnen worden bestempeld. Als een betrokken entiteit wordt opgenomen op de sanctielijsten dan mag de accountant die diensten zonder ontheffing niet meer verrichten. Wij verwijzen in dit kader naar onze vragen hierover in mailing d.d. 11 mei 2022 aan de Nationaal Coördinator Sanctienaleving en de reactie die het ministerie van Financiën heeft gegeven in mailing van 13 mei 2022. De reactie bevestigt ons dat in verband met het ontbreken van nadere guidance van de Europese Commissie sprake is van een verbod voor de accountant ten aanzien van de uitvoering van een wettelijke controle, tenzij hiervoor ontheffing wordt verleend. Deze ontheffing is thans (nog) niet geregeld, waardoor er vooralsnog een onoplosbaar probleem is dat zich niet verhoudt met de verplichting van entiteiten om een wettelijke controle uit te laten voeren door accountants en in het verlengde daarvan de aanwijsplicht van de NBA voor entiteiten zonder accountant. Wij vragen uw aandacht voor de ongewenste neveneffecten hiervan en bespreken graag hoe dit 'conflict' opgelost kan worden.

Pré-consultatievragen

Wij zullen in de bijlage bij deze brief voorts uitgebreid onze reactie geven op de door u gestelde consultatievragen. Onze reactie volgt daarin de door u bij de preconsultatie gestelde vragen. Naar aanleiding van de beantwoording van uw vragen vinden wij belangrijk te benadrukken dat het één-op-één implementeren van de verplichtingen voor Wwft instellingen voor de in de Sanctiewet op te nemen instellingen grondige doordenking vereist als ook verduidelijking van definities en nadere (sectorale) uitwerking met het oog op proportionaliteit en risicogerichtheid. Met onze reactie in de bijlage hebben wij, zij het niet uitputtend, een eerste aanzet willen geven voor deze vereiste doordenking en ook voor de verdere uitwerking van het wetsvoorstel.

De nadere uitwerking en consultatie zien wij te zijner tijd met belangstelling tegemoet en hieraan leveren wij namens het accountantsberoep graag een actieve bijdrage. Mochten er naar aanleiding van deze brief en onze consultatiereactie in de bijlage nog vragen zijn, dan beantwoorden wij die graag. U kunt hiervoor contact opnemen met Marianne van Kimmenade (m.vankimmenade@nba.nl) of per telefoon 088-49 60 328).

Met vriendelijke groet,

Namens het bestuur van de NBA,
Ondertekend door:

Namens de NBA,
Ondertekend door:

Kris Douma
Voorzitter

Berry Wammes
Directeur

Bijlage NBA reactie op de pré-consultatie

Vraag naar aanleiding van bijlage I

Overzicht van instellingen die onder de Sanctiewet en de Wwft vallen

Vraag 1

Behoeft de lijst van partijen die onder Wwft-toezicht vallen en die het kabinet nu voor ogen heeft, uitbreiding of juist inperking? Dit gelet op i) de functie die de desbetreffende partijen in het economisch verkeer hebben en ii) het risico op het schenden van sanctiemaatregelen of het faciliteren daarvan.

Antwoord NBA

In het voorstel voor de modernisering van het Nederlandse sanctiestelsel en de bouwstenen voor een toekomstbestendige sanctiewet wordt voor het toezicht op naleving van de sanctiewet aansluiting gezocht bij instellingen ingevolge de Wwft. De NBA merkt hierbij op dat instellingen ingevolge de Wwft niet belast zijn met het houden van toezicht op de naleving van de Wwft. Volgens uw opzet voor de nieuwe sanctiewet zal dit wel gaan gelden voor de aanvullend in artikel 10 op te nemen instellingen.

Voor wat betreft de uitbreiding van de onder artikel 10 van de Sanctiewet vallende instellingen heeft de Nationaal Coördinator eerder slechts drie categorieën genoemd, te weten notarissen, advocaten en accountants. Dit vanwege hun 'spilfunctie' in het economisch verkeer. Het enkel benoemen van de beroepscategorieën vinden wij een te enge benadering. In dit kader merken wij op dat in de Wwft niet de beroepsbeoefenaar, maar de beroepsactiviteiten leidend zijn om als instelling te kwalificeren. Dat houdt in dat beroepsbeoefenaren die geen accountant, notaris of advocaat zijn, maar wel beroepsactiviteiten van accountants, notarissen of advocaten verrichten of daarmee vergelijkbare beroepsactiviteiten ingevolge de Wwft als instelling kwalificeren. Wij adviseren bij de voorgestelde categorieën dus ook diegenen toe te voegen, die vergelijkbare activiteiten beroeps- of bedrijfsmatig verrichten.

Verder is in dit kader essentieel om duidelijk onderscheid te (blijven) maken tussen 1) instellingen die zelf onderworpen zijn aan het risico om in strijd met de Sanctiewet te handelen en 2) instellingen die cliënten hebben met een risico op non-compliance met de Sanctiewet. Dit laat overigens onverlet dat het onderbrengen van (de beroepsactiviteiten van) accountants onder artikel 10 van de Sanctiewet logisch en verklaarbaar is. Dit is niet vanwege een verhoogd sanctierisico voor de instellingen van accountants zelf, maar omdat zij cliënten (kunnen) hebben met een verhoogd risico op niet naleving van de Sanctiewet.

Op uw vraag of er nog andere categorieën zouden kunnen worden aangewezen die onder de reikwijdte van artikel 10 van de Sanctiewet zouden moeten vallen, lijkt het de NBA gerechtvaardigd om te overwegen die instellingen, die te maken hebben met transacties in goederen met een aanzienlijke waarde, zoals onroerende goederen, luxe jachten, luchtvaartuigen en kunst, ook onder de reikwijdte van artikel 10 van de Sanctiewet te brengen.

Het uitbreiden van instellingen onder artikel 10 van de Sanctiewet vraagt een goede onderbouwing, ook mede gelet op de aanzienlijke (extra) inspanningen die toetsing op de naleving van de Sanctiewetbepalingen voor die instellingen met zich meebrengt. Daarbij is het erg belangrijk vanuit de overheid te werken aan veel meer bewustwording in het maatschappelijk verkeer omtrent de sancties en het belang ervan. Voor ons als accountants zou het enorm helpen als er een centrale informatiefunctie beschikbaar komt waar cliënten met vragen naar kunnen worden verwezen en waar actuele informatie verzameld beschikbaar is en kan worden gedeeld. Dit draagt bij aan veel meer bewustwording van ieders rol en verantwoordelijkheid en in het verlengde daarvan alertheid en handelen van alle betrokkenen in de maatschappij die kunnen bijdragen aan meer effectiviteit van het sanctie instrument. Ook merken wij op dat in het pre-consultatiedocument alle aandacht uitgaat naar uitbreiding van poortwachtersfuncties en meldplichtige instellingen, hetgeen zal leiden tot meer meldingen maar ook toezicht op naleving door meldplichtige instellingen. Daarbij missen wij de aandacht voor de achterkant van het proces, te weten de opvolging naar aanleiding van de mel-

dingen en het actueel houden van informatie etc. Wij roepen u op de samenwerking tussen publiek en privaat steviger aan te zetten in het kader van de effectiviteit van het sanctie-instrument.

*Vragen naar aanleiding van bijlage II
conceptartikelen voor de gemoderniseerde Sanctiewet*

Vraag 2

Hoe beoordeelt u de uitvoerbaarheid en effectiviteit van de artikelen 1 t/m 3 over de administratieve organisatie en interne controle?

Antwoord NBA

Voor wat betreft de artikelen 1) risico-inschatting, 2) gedragslijnen, procedures en maatregelen en 3) dagelijks beleid, compliance-functie en auditfunctie, wordt feitelijk het regime van de Wwft gevolgd. De NBA vindt dit qua opzet in beginsel een uitvoerbaar en effectief systeem, immers dit is ook gebleken effectief te zijn voor het identificeren en beheersen van Wwft risico's. Het is daarbij wel belangrijk dat gezaghebbende partijen duidelijk maken hoe om te gaan met de proportionaliteit en de risicobenadering.

De kern van de sanctieproblematiek is dat degene die de sanctiewet wil omzeilen er alles aan zal doen om betrokkenheid bij een transactie met een gesanctioneerde persoon of entiteit te verhullen. De inspanningen die de partijen die onder het bestuursrechtelijke toezicht komen te vallen in het kader van de naleving van de Sanctiewet moeten plegen zullen dan ook groot moeten zijn. De artikelen 1 tot en met 3 geven daarbij duidelijk richting aan hoe de meldplichtige instellingen de administratieve organisatie en interne controle moeten organiseren. Wij merken op dat elke administratieve organisatie en interne controle wel een grens heeft voor wat betreft de effectiviteit, zeker omdat het hier gaat om betrokkenen die bewust en opzettelijk de werkelijkheid anders voorstellen. Van belang voor de effectiviteit van het sanctiestelsel is dan ook optimalisering van de samenwerking met overheidsinstanties om de betrokkenheid tussen cliënten, stromannen en constructies ter ontduiking van sanctieregels te kunnen vaststellen. Accountants zijn daar in de praktijk deels zelf toe in staat, omdat zij grotendeels afhankelijk zijn van informatie die zij van hun cliënt verkrijgen en de bevoegdheden ontberen om bij derden nader onderzoek te doen naar de waarheidsgetrouwheid van die opgave.

Wij verduidelijken dit met een voorbeeld: als een cliënt stoffen leverde aan Rusland en deze nu aan Macedonië levert en niet langer aan Rusland, dan zal de accountant tijdens de werkzaamheden aan de cliënt de vraag stellen wat die afnemer in Macedonië met die stoffen doet en of de cliënt wetenschap heeft of dat deze stoffen door deze afnemer in Macedonië worden doorverkocht en geleverd aan Rusland. Indien de cliënt de accountant dan antwoordt geen wetenschap daarvan te hebben, en kan laten zien dat de afnemer in Macedonië is doorgelicht en daar geen afwijkingen bij zijn ontdekt, dan kan de accountant niet meer doen dan op basis van die informatie afconcluderen dat de sanctiewet niet is overtreden.

In het verlengde van voorgaande opmerking en het voorbeeld ten aanzien van de effectiviteit van het stelsel van AO en interne controle vragen wij u ten aanzien van het voorgestelde artikel 2 lid 5 inzake de zorgplicht voor een effectieve toepassing van de in lid 1 tot en met 4 voorgestelde gedragslijnen, procedures en maatregelen, nader uit te werken op welke wijze deze zorgplicht specifiek gericht op de effectiviteit (nog beter) kan worden vormgegeven. In dit kader adviseert de NBA om ten aanzien van de sanctierisico-inschatting om, evenals in het kader van de Wwft periodiek door de overheid wordt verricht, een national risk assessment te laten uitvoeren, zodat de kennis van sanctierisico's en sanctierisicofactoren door de onder de Sanctiewet aangewezen meldplichtige instellingen kan worden meegenomen/meegewogen in hun eigen risk assessments.

Vraag 3

Acht u de onderdelen waar de opleiding op moet zien, in artikel 4, toereikend?

Antwoord NBA

Hetgeen wordt voorgesteld in artikel 4 ten aanzien van de opleiding achten wij toereikend.

Vraag 4

In het licht van artikel 5 betreffende het cliëntenonderzoek. Hoe beoordeelt u het:

- a) zoveel als mogelijk aansluiten bij het Wwft-cliëntenonderzoek?
  - b) overnemen van de identificatie en verificatieverplichtingen zoals die gelden in de Wwft?
  - c) uitoefenen van een voortdurende controle, in het tweede lid, onderdeel d?
  - d) opnemen van het onderzoek naar de incidentele transactie in het derde lid, onderdeel b?
- Zou het wenselijk zijn om hier een (ander) drempelbedrag te hanteren dan in de Wwft, zo ja welk?

Antwoord NBA op vraag 4a en 4b

De NBA vindt het logisch en belangrijk om voor wat betreft het cliëntenonderzoek aansluiting te zoeken bij het regime uit de Wwft. Dit vergemakkelijkt ook de wijze waarop instellingen, die zowel onder de Wwft als onder de Sanctiewet zijn aangewezen, hun processen en procedures kunnen vormgeven en inrichten.

Wel vragen wij u om eenduidige uitwerking van definities en omschrijvingen te maken ten aanzien van de in artikel 5 gehanteerde begrippen, waaronder het cliëntbegrip en de (zakelijke) relatie. Wij wijzen u erop dat de definities van cliënt (Wwft) en relatie (Sanctiewet) verschillen. Ook het UBO begrip is niet overeenkomstig. Eigendom en zeggenschap in het kader van de Sanctiewet gelden boven de 50%, terwijl een partij volgens de Wwft als UBO kwalificeert vanaf 25%. Afstemming en coherentie in definities is van essentieel belang voor een goede en effectieve uitvoering door aangewezen instellingen. Daarmee geeft de NBA graag ter overweging om de overeenkomstige bepalingen van cliëntenonderzoek ingevolge de Wwft op identieke wijze van toepassing te verklaren op de bepalingen in de Sanctiewet. Dit voorkomt een lappendeken van elkaar deels overlappende en deels afwijkende wettelijke bepalingen.

Naar verwachting gaat uiterlijk medio 2024 een EU-verordening gelden, met directe werking, voor alle Wwft-instellingen in de EU inzake hun rol als poortwachters betreffende het voorkomen van witwassen en financiering van terrorisme. Naleving van sancties past daarin naadloos. Via een EU-richtlijn, die naar verwachting ook uiterlijk medio 2024 in werking treedt, blijft de handhaving/sanctionering voorbehouden aan de EU-lidstaten en hun autoriteiten zoals FIUs, inclusief hun onderlinge samenwerking. De NBA geeft u in overweging om de kernbepalingen inzake bevrozing/confiscatie en handhaving / sanctionering bij de herziening van de Sanctiewet, te laten aansluiten op die EU-richtlijn.

Antwoord NBA op vraag 4c en 4d

In het voorstel wordt niet duidelijk waarom artikel 3 lid 2.d van de Wwft niet geheel is overgenomen. Hierdoor ontbreekt het volgende: "en de tijdens de duur van deze relatie verrichte transacties uit te oefenen".

Voor wat betreft een eventueel drempelbedrag adviseren wij eveneens aansluiting te zoeken bij de Wwft. Wel merken wij op dat uit de aard van de sanctie elke incidentele transactie, ook die beneden een drempelwaarde, in strijd is met de Sanctiewet en dus verboden. Dit in tegenstelling tot de Wwft waarbij een transactie beneden een drempelwaarde een aanzienlijk lager risico op witwassen heeft en niet a priori verboden is.

Vraag 5

Hoe beoordeelt u artikel 6 over het screenen van cliënten m.b.t.:

- a) de uitvoerbaarheid en effectiviteit?
- b) de frequentie van de screening van cliënten en het moment waarop dat zou moeten plaatsvinden?
- c) de groep personen die gescreend zouden moeten worden, zijn dit de juiste (bij de cliënt betrokken) partijen?

Achtergrond

Naast onderzoek en screening van cliënten is het zeer wenselijk dat instellingen onderzoek en screening verrichten naar bij de cliënt betrokken relaties en deze partijen screenen indien er sprake is van een verhoogd risico op het schenden van sancties of het faciliteren daarvan.

Antwoord NBA op vraag 5a

De terminologie in het voorgestelde artikel 6 is onzes inziens niet voldoende duidelijk.

Wie worden nu precies bedoeld met “verbonden natuurlijke personen of rechtspersonen, entiteiten of lichamen”? Gaat het hierbij om een juridische band?

Wanneer naar het begrip (zakelijke) relatie uit de huidige Sanctiewet wordt gekeken lijkt deze groep onbegrensd. Dit maakt de uitvoering van de screening erg complex en onwerkbaar / onuitvoerbaar, immers waar houdt dit op. De beperkte lezing van het voorgestelde artikel 6 lid 1 is naar de mening van de NBA de enige juiste uitleg en dit betekent naar ons oordeel dat enkel de geïdentificeerde en geverifieerde cliënt langs de sanctielijsten wordt gehouden.

Antwoord NBA op vraag 5b

Ten aanzien van de frequentie van screening kan de NBA zich vinden in de aansluiting die gezocht wordt bij het risicoprofiel van de cliënt. De definiëring van deze voorgestelde risico-gebaseerde screening is ons echter niet duidelijk en daarom vragen wij u dit nader te verduidelijken. Hieronder hebben wij een aantal vraagpunten opgenomen en onze eigen veronderstelde interpretatie na lezing, om aan te geven waar wij de onduidelijkheden zien.

Wanneer is er nu sprake van een mate van waarschijnlijkheid dat er overeenkomsten als bedoeld in het eerste en tweede lid worden vastgesteld?

De NBA adviseert te verduidelijken dat slechts het moment van verrichting van het cliëntenonderzoek uit hoofde van de Wwft bij het aangaan van een zakelijke relatie dan wel het moment dat de (instelling van de) accountant gedurende de uitoefening van haar dienstverlening stuit op aanwijzingen dat sprake is van een vermoedelijke overtreding van de Sanctiewet, sprake is van de genoemde screening. Een voortdurende screening van de cliënt en alle aan de cliënt gelieerde entiteiten zou anders immers neerkomen op een dagelijkse screening aan de sanctielijsten.

De NBA adviseert te verduidelijken dat in artikel 6 voor wat betreft frequentie en moment van screening wordt bedoeld dat alleen de cliënt zelf periodiek, dat wil zeggen bij het cliëntenonderzoek voor het aangaan van de zakelijke relatie en naar aanleiding van indicaties van niet-naleving gedurende de uitoefening van de dienstverlening, moet worden gescreend tegen de sanctielijsten. Denk in dit kader bijvoorbeeld aan het moment waarop de instelling in de uitoefening van haar beroepsactiviteiten stuit op een aanwijzing dat de cliënt gesanctioneerde goederen levert of goederen levert aan gesanctioneerde personen of entiteiten. Zie ook onze eerdere opmerking in het antwoord op vraag 4a en 4b dat het belangrijk is duidelijke definities te maken voor het cliëntbegrip.

Antwoord NBA op vraag 5c

Op de vraag of de groep personen die gescreend moeten worden zou moeten worden uitgebreid hangt af van de UBO-definitie en van de vertegenwoordiger die in dit kader wordt gehanteerd. De NBA adviseert u te verduidelijken of ook een screening verlangd wordt voor de zogenoemde pseudo-UBO's?

Voor wat betreft de UBO's adviseert de NBA te verduidelijken dat iedere aandeelhouder (direct of indirect) met een belang van meer dan 50%, alsmede een trustee en de settlor van een trust onder de screening vallen. Overigens merken wij hier volledigheidshalve nogmaals op dat de UBO-definitie in de Wwft afwijkt van die in de Sanctiewet.

Vraag 6

In welke gevallen zouden instellingen naast hun cliënten ook onderzoek moeten verrichten naar andere bij de cliënt betrokken partijen? Wat zijn daarbij eventuele denkbare situaties en risicofactoren waarmee rekening gehouden zou moeten worden?

Achtergrond

Om inzicht te krijgen in de (mate van) naleving van sanctiemaatregelen en om inzicht te krijgen in de omvang van de bevroren tegoeden en economische middelen zijn er reeds meldplichten ingericht (zie ook overkoepelende vraag 9).

Antwoord NBA

Deze vraag vergt een verdere doordenking en uitwerking, mede aan de hand van in de praktijk voorkomende (voorbeeld) situaties. Een uitwerking van risico's en risicofactoren kan het beste (sectorgewijze) in de vorm van richtsnoeren of handreikingen plaatsvinden, waarbij het wel relevant is dat het geldende normenkader op basis waarvan risico's en risicofactoren worden uitgewerkt eenduidig en helder geformuleerd is.

Vraag 7

- a) Welke verbeteringen ziet u ten aanzien van het huidige systeem van het melden van bevroren tegoeden en economische middelen?
- b) Ziet u meerwaarde in het creëren van een grondslag voor instellingen onder sanctiewetttoezicht om (op laagdrempelige wijze) signalen van omzeiling van sancties bij een aangewezen autoriteit te melden? Waarom wel/niet?
- c) Zijn er andere zaken waarover gemeld zou moeten worden?

Antwoord NBA

De NBA heeft hier geen ervaring mee en ook nog onvoldoende kennis van. In het algemeen lijkt van belang dat meldingen zoveel als mogelijk bij een centraal meldpunt worden geregistreerd en dat de registratie van bevroren tegoeden en economische middelen ook zoveel als mogelijk bij één instantie wordt belegd, die daarbij ook het beheer c.q. het bewind voert.

De meerwaarde van centralisatie van alle meldingen bij één instantie, indachtig het meldregime van de Wwft, is dat van daaruit ook veel effectiever geanalyseerd kan worden en waar nodig vanuit de informatie bij het centrale meldpunt aan instellingen teruggekoppeld kan worden. Daarnaast kan er dan ook een overlap / samenloop van meldingen worden voorkomen. Een melding op grond van de sanctiewet houdt immers in voorkomende gevallen meestal ook een melding van een ongebruikelijke transactie in op grond van de Wwft. Hierbij wijst de NBA op het adequaat inregelen van de backoffice in reactie op de meldingen, terugkoppeling en doorpakken door betrokken instanties. Snelheid in handelen en transparantie over dit opvolgende proces komt de effectiviteit van het meldproces ten goede.

Voor wat betreft de inhoud van de meldingsplicht zal expliciet gemaakt moeten worden dat alleen gemeld mag worden wat op grond van de wet moet worden gemeld. Dit betekent ook dat voorzien moet worden in een vrijwaringsartikel voor meldplichtige instellingen dat ingaat op vrijwaring van aansprakelijkheid of vervolging bij melding te goeder trouw. Daarbij moet tevens worden opgemerkt dat accountants in de regel geen tegoeden of economische middelen van cliënten onder zich houden of beheren. De meldplicht voor accountants zal zich onzes inziens dan ook beperken tot een bij het cliëntenonderzoek aangetroffen match tussen de cliënt en de desbetreffende sanctiebepaling c.q. specifieke sanctielijst. De meldplicht kan er ook op toezien dat de accountant tijdens de uitoefening van de bedrijfsactiviteiten bij een cliënt stuit op niet naleving van de Sanctiewet door de cliënt.

De NBA adviseert om naast het centraal inregelen van een meldportaal tevens aandacht te besteden aan het centraal inregelen van de informatiefunctie, waar burgers en meldplichtige instellingen terecht kunnen voor vragen ten aanzien van de Sanctiewet etcetera. Korte reactietermijnen en brede terugkoppeling van relevante informatie en antwoorden op gestelde vragen naar alle meldplichtige instellingen is daarbij cruciaal. Voor de effectiviteit van de meldingsplicht is het voorts van groot belang dat registers bij de overheid en bij de Kamer van Koophandel, of andere van belang zijnde registers op EU-niveau met informatie over UBO's, rechtspersonen en connecties met gesanctioneerden actueel zijn en beschikbaar zijn voor alle meldplichtige instellingen. Immers een match tussen personen of entiteiten of goederen verbonden met een op de sanctielijsten voorkomende persoon of entiteit is van belang voor alle meldplichtige instellingen en voorkomt onnodig tijd en geld bij de screening door andere meldplichtige instellingen. Zie hiervoor ons eerder benoemde schrijven van 11 mei 2022, waarin wij hieraan aandacht hebben besteed.

Meer in het algemeen vraagt de NBA aandacht voor het voorstel tot wijziging van de wettelijke bepalingen ten aanzien van geheimhouding, die van toepassing kan zijn voor de voorgestelde positie van instellingen met een wettelijke geheimhoudingsplicht. Dit geldt niet voor de accountants als zodanig; zij hebben geen wettelijke geheimhoudingsplicht (maar alleen op grond van VGBA). Externe accountants hebben daarnaast een geheimhoudingsplicht op grond van de Wta. De NBA adviseert de geheimhouding nader uit te werken door in te gaan op specifieke casusposities. Zo kan bijvoorbeeld een accountant een advocaat ondersteunen bij rechtsbijstand aan de cliënt van de advocaat, bijvoorbeeld door administratieve dienstverlening of uitvoering van boekenonderzoek of kan een accountant optreden als fiscaal deskundige en of een cliënt bijstaan in een belastingzaak. Wij geven u in overweging om voor dergelijke diensten een soortgelijke vrijstelling van bepalingen uit de Sanctiewet van toepassing te verklaren, zoals ook is geregeld in de Wwft.

Vraag 8

Onder verwijzing naar artikel 9 betreffende uitbesteding:

- a) Hoe kijkt u aan tegen de mogelijkheden van het uitbesteden van werkzaamheden?
- b) Welke mogelijke verruimingen en inperkingen zou u adviseren?
- c) Hoe kijkt u naar beperkingen op het kunnen uitbesteden naar derden in landen waar sancties gelden of een hoog risico is op het overtreden van sancties?

Antwoord NBA

De voorgestelde bepaling voor uitbesteding lijkt voldoende. Wij achten beperking op het kunnen uitbesteden naar derden in landen waar sancties gelden of die een hoog risico vormen voor de overtreding van sancties onnodig. Immers, dit veronderstelt dat derden in een dergelijk land de screening niet of althans niet voldoende zouden verrichten. Dit slaat rechtstreeks terug op de verantwoordelijkheid van de uitbesteder, die voldoende in staat moet worden geacht dit risico zelf te onderkennen. Daarnaast wordt daarmee een belangrijke informatiebron, namelijk kennis in het land zelf over entiteiten en daarbij betrokken personen, op voorhand uitgesloten. Wel zou kunnen worden overwogen om de beperking op het kunnen uitbesteden naar derden (het verbod op uitbesteding) te vervangen door een verscherpt toezicht op dergelijke uitbesteding. Of te wel, bij hoger risico meer beheersing te vereisen door de uitbesteder en hierop te laten toezien door de screeningsplichtige. Dit vraagt dan wel om meer uitwerking in de Sanctiewet van de beheersing door de uitbesteder, bijvoorbeeld vanuit een risicobenadering.

Vraag inzake meldplichten

Vraag 9

- a) Hoe kijkt u aan tegen de effectiviteit van de huidige meldsystemen?
- b) Hoe kijkt u aan tegen het idee van het centraliseren van de meldplichten? In welke gevallen en onder welke omstandigheden zou een centraal meldpunt volgens u van meerwaarde zijn?

Antwoord NBA

Zie onze reactie bij vraag 7.

*Vragen naar aanleiding van conceptartikelen in bijlage III
Beheer en bewind*

Vraag 10

Hoe kijkt u naar de mogelijkheid van het aanstellen van een beheerder/bewindvoerder bij rechtspersonen?

Vraag 11

Hoe kijkt u naar de mogelijkheid van het aanstellen van een beheerder/bewindvoerder bij rechtspersonen op eigen verzoek van de rechtspersoon?

Vraag 12

Hoe kijkt u naar de mogelijkheid van het aanstellen beheerder/bewindvoerder bij registergoederen (bijv. vastgoed, vliegtuigen en vaartuigen)?

Vraag 13

Hoe beziet u de balans tussen enerzijds de versterking van de uitvoerbaarheid en effectiviteit van sancties via beheer en bewind en anderzijds de proportionaliteit van de inbreuk op het eigendomsrecht die deze systematiek met zich brengt?

Antwoord NBA inzake vragen 10-13

Hoewel de NBA niet de meeste gerede partij is om hierop te antwoorden, ondersteunen wij het voorstel tot het kunnen benoemen van een beheerder c.q. bewindvoerder voor rechtspersonen en wijzen wij erop dat de Nationaal Coördinator in zijn rapport de voorkeur uitspreekt voor een Europese regeling op dit punt.

*Vragen naar aanleiding van bijlage IV
Aantekeningen in registers*

Vraag 14

Zijn aantekeningen in registers in uw optiek een geschikt middel om de publieke kenbaarheid van sanctiemaatregelen te vergroten? Heeft u ideeën voor een alternatief of aanvullend middel?

Vraag 15

Zijn de nu geïdentificeerde registers voldoende uitputtend om de publieke kenbaarheid van sanctiemaatregelen te vergroten?

Antwoord NBA inzake vragen 14 en 15

Wij achten aantekening in de benoemde registers voldoende. Daarnaast adviseren wij, in lijn met het advies van de nationaal coördinator, een gemeenschappelijk EU register waarin gesanctioneerden en hun indirecte relaties zijn opgenomen.

Een vereiste voor alle registers is dat deze gemakkelijk toegankelijk en betrouwbaar moeten zijn. Raadpleging van de registers zou, op het UBO- en Handelsregister na, voor wat betreft de NBA geen verplichting moeten zijn.

